

Varhaiskasvatusyksikkö / toimipiste Vy Kontula-Kurki	Toimintakausi 2019-2020
Osoite Karpalokuja 7 00940 Helsinki	
Puhelin 09 310 29303	Sähköpostiosoite pk.kurki@hel.fi
Päivämäärä jolloin esiopetuksen toimintasuunnitelma on käsitelty ja hyväksytty 28.10.2019	Varhaiskasvatuksen aluepäällikön allekirjoitus ja nimenselvennys Hyväksytty Irma Sihvonen 17.12.2019

Oppimisympäristön ja pedagogisen toiminnan kuvaus

(ryhmät, esiopetuksessa olevien lasten määrä, tilat, pedagogiset tai toiminnalliset ratkaisut ja painotukset)

Esiopetus perustuu valtakunnallisen esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden määrittelemille arvoille, Helsingin kaupungin strategiaohjelmassa määritellyille arvoille ja Helsingin esiopetussuunnitelmaan 2016.

Ruusat esiopetusryhmä, 18 esioppilasta, esiopetusaika klo 9-13.

Esiopetuspäivä on strukturoitu niin, että lapsella on päivittäin aikaa ohjatun toiminnan lisäksi omavalintaiseen toimintaan ja leikkiin. Ulkoilu tapahtuu esiopetuspäivän päätteeksi.

Tilat mahdollistavat pienryhmätoiminnan sekä toiminnan eriyttämisen. Jaamme pienryhmät lasten taitojen perusteella, esim. niin että taidoissaan pidemmällä olevat lapset ovat esimerkkinä ja tukena niille, jotka vielä harjoittelevat kyseistä taitoa.

Käytämme liikkumista oppimisen välineenä ja tukena. Hyödynnämme liikkumista eri oppimisympäristöissä, niin sisällä kuin ulkona.

Lasten ja heidän perheidensä edustamat kulttuurit näkyvät ja kuuluvat päivittäin esiopetustoiminnassamme. Opimme toisiltamme toistemme kulttuureista ja tavoista.

Tällä toimintakaudella koko kaupungin yhteisenä tavoitteena on liikkumisen lisääminen ja kehittämiskohteena sensitiivinen vuorovaikutus. Olemme mukana "Ilo kasvaa liikkuen"-ohjelmassa.

Keinutien ala-asteen koulun kanssa on tehty yhdessä oppimisen suunnitelma. Teemme yhteistyötä vähintään kaksi kertaa kuukaudessa. Osallistumme muun muassa koulun konsertteihin, satutunneille ja liikuntatunneille. Kutsumme myös koululaisia vierailulle esikouluryhmäämme.

Lisäksi toteutamme kevätkaudella ilmiöpohjaisen kokonaisuuden, jossa käytämme koko kaupunkia oppimisen ympäristönä. Ilmiöoppimiseen liitämme luontevana osana myös lasten digitaitojen vahvistamisen. Käytämme myös alueellamme kiertävien musakärryjen soittimia ja välineitä sovitusti.

Laaja-alainen osaaminen

(mitä toimipistekohtaisia asioita ja toteuttamisen tapoja, miten lapset osallistuvat ja vaikuttavat toiminnan ja oppimisympäristön suunnitteluun?)

Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Esiopetuksessa painopisteenä ovat kestävät sosiaaliset ja kulttuuriset näkökulmat. Toiminnan ja oppimisympäristön suunnittelemme yhdessä lasten kanssa heidän tarpeidensa mukaan. Toiminnassamme otamme huomioon lapselle ominaiset tavat toimia ja oppia leikkien, liikkuen, tutkien ja yhdessä toimien.

Toiminnan suunnittelussa hyödynnämme lasten kokouksissa, leops-keskusteluissa ja lasten haastatteluisia lasten esille tuomia ajatuksia ja kiinnostuksen kohteita. Lasten havainnointi sekä keskinäisten keskustelujen ja leikkien seuraaminen antavat vinkkejä siitä mitä teemoja käytämme oppimisen pohjana. Keskustelemme lasten kanssa päivittäin heidän omasta toiminnastaan. Tavoitteena on lasten oman ajattelun ja ongelmaratkaisukyvyntukeminen ja hyödyntäminen.

Lapset osallistuvat toiminnan suunnitteluun keksimällä ja ideoimalla uusia esim. liikuntaleikkejä, joita leikitään koko ryhmän kanssa.

Lapset vaikuttavat leikkipisteiden muokkaamiseen kertomalla mitä leikkejä he haluavat ja mitä välineitä tarvitsevat leikkiin. Aikuiset havainnoivat miten lapset käyttävät eri leikkipisteitä ja toimintoja, ja muokkaavat oppimisympäristöä sen perusteella.

Projekteissa otamme huomioon eri laaja-alaisen oppimisen osa-alueet niin, että projektien teemoja käsitellään monipuolisesti, esim. hyödyntäen digitaalisia välineitä, harjoittelemalla arjen taitoja, tunnetaitoja ja vuorovaikutustaitoja yhdessä. Projektit muokkautuvat ja muuttuvat siihen suuntaan, johon lapset osoittavat kiinnostusta.

Hyödynnämme tieto- ja viestintäteknologiaa kuten tietokonetta, tablettia, ja älypyhelinä opetuksessa mahdollisuuksien mukaan. Monilukutaito sisältää erilaisia lukutaitoja kuten peruslukutaiton, numeerisen lukutaidon, kuvallukutaidon ja medialukutaidon.

Tutustumme ryhmässä olevien eri kulttuureista tulevien lasten kulttuuriin, muun muassa satuihin, tervehdyksiin, lippuihin ja tapoihin. Toiminnassa painottuu lasten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus. Pedagogisesti esiopetustoiminta painottuu ilmapiiriin, jossa lapsi voi ja uskaltaa itse kokea, kokeilla, erehtyä, tehdä, tutkia, ihmetellä, etsiä vastauksia, ajatella ja saada onnistumisen elämyksiä yhdessä kavereiden kanssa. Lapsi säilyttää oppimisen ilon ja motivaation tutkia hänelle uusia asioita, kysellä ja kyseenalaistaa turvallisessa ilmapiirissä.

Esiopetuksessa vahvistetaan itsestä huolehtimiseen, terveyteen ja turvallisuuteen, arjen teknologian hallintaan, yksilön hyvinvointiin sekä kestävään elämäntapaan liittyviä taitoja.

Oppimiskokonaisuudet, teemat, projektit

Kulttuurit tutuiksi- projekti. Tutustumme lasten kanssa jokaisen ryhmässä olevan lapsen kulttuuriin; kirjallisuus, vanhempien tuomat esineet/ kuvat/ ruoka-aineet, you tube materiaalit, kuten lastenohjelmat ja laulut, maiden liput eri tekniikoilla, eri maiden leikit ja musiikki/ tanssi. Muista kulttuureista olevien vanhempien ja työntekijöiden kielitaitoa hyödynnetään. Projekti elää ja muokkautuu lasten kiinnostuksen kohteiden mukaan, ja sen mukaan miten perheet osallistuvat projektiin.

Liikunta-teema kulkee koko vuoden mukana esiopetustoiminnassa.

Oppimisessa käytetään tutkivaa, kokeilevaa ja elämyksellistä toimintaa. Keskeistä on lasten keskinäinen osallisuus sekä toisen kunnioitus, ymmärtäminen ja kohtelu.

Toiminnan dokumentointi ja arviointi

Jokaisella lapsella oma Kurkistuskirja, johon dokumentoimme lapsen kasvua ja kehitystä.

Dokumentoimme viikottain kuvilla ja teksteillä vanhemmille toimintaamme.

Päivittäin kerromme vanhemmille hakutilanteissa lapsen päivän kulusta ja mitä päivän aikana on tehty/ opittu, mitä havaintoja olemme tehneet lapsesta.

Viikottain arvioimme tiimissä toimintaamme ja suunnittelemme arvioinnin pohjalta toimintaamme.

Kerran kuukaudessa arvioimme tarkemmin tiimin toimintaa ja miten toimintamme tukee lasten kasvua ja kehitystä.

Lapset harjoittelevat itsearviointia erilaisissa tilanteissa sanallisesti, aikuisen kanssa yhdessä pohtien, sekä erilaisilla heidän ikäänsä sopivilla kyselyillä (hymynaama, peukku ylös-alas kuvat).

Huoltajien osallisuus

Vanhemmat tutustuvat esiopetusryhmään lapsen kanssa elokuussa.

Vanhemmille on infotilaisuus esiopetuksesta syyskuun alussa, jossa vanhemmat kertovat meille ajatuksiaan ja toiveitaan esiopetuksen suhteen.

Jokaiselle lapselle laaditaan esiopetuksen oppimissuunnitelma (leops) yhdessä huoltajien kanssa. Suunnitelmaa arvioidaan keväällä. Leops-keskusteluissa kartoitetaan sekä lapsen, että vanhemman ajatuksia ja toiveita.

Tuonti- ja hakutilanteissa vanhemmat voivat kertoa toiveitaan lapsensa esiopetuksen suhteen pitkin esiopetusvuotta.

Vanhemmat osallistuvat Kulttuurit tutuksi- projektiin tuomalla esineitä, kertomalla omasta kulttuuristaan jne.

Yhteisöllinen oppilashuolto

(opetusryhmien hyvinvointi, kiusaamisen ehkäisy, sukupuolten tasa-arvo)

Lapsen hyvinvointi ryhmässä perustuu fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tasapainoon. Yksikön esiopetuksen oppilashuoltosuunnitelma on laadittu ja päivitetty syksyllä 2019. Annamme huoltajille tietoa esiopetuksen oppilashuollon palveluista.

Eskarirauhan julistus syyskuun alussa, jolloin nähtiin kiusaamisen vastainen draamaesitys.

Leikkikaverin vaihto; arvotaan leikkikaveri, näin autetaan tutustumaan lapsia toisiinsa, niin että uudetkin lapset pääsevät mukaan.

Paljon ryhmäytymisleikkejä syksyn alussa, joissa tutustumme toisiimme, opimme toistemme nimet ja opimme toimimaan yhdessä.

Suhtaudumme kaikkiin lapsiin tasa-arvoisesti riippumatta sukupuolesta, kulttuurista tms., tarjoamme kaikille lapsille yhdenvertaisen ja tasa-arvoiset mahdollisuudet oppia ja tukea kasvuun. Toimimme sukupuolisensitiivisesti. Yhdessä keskustelua tasa-arvoisuudesta lasten tasolle sopivalla tavalla, me-hengen luomista keskustelujen kautta.

Ryhmän aikuiset toimivat esimerkkinä lapsille yhdessä toimimisesta hyvässä hengessä, toisiaan kunnioittaen.

Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten suomi toisena kielenä opetuksen järjestelyt ja äidinkielen tuki

Jokaiselle eri kieli- ja kulttuuritaustaiselle lapselle laaditaan henkilökohtainen suunnitelma kielen opetusta varten lapsen esiopetussuunnitelmaan (leops).

Muun muassa leops-keskusteluissa keskustellaan vanhempien kanssa, lapsen läsnäollessa, oman äidinkielen puhumisen ja säilyttämisen tärkeydestä. Kannustamme perheitä puhumaan kotona äidinkieltään, sekä rikastamaan sitä, esim. lukemalla lapselle äidinkielisiä satuja ja tarinoita.

Suomi toisena kielenä opetus tapahtuu arjessa päivittäin toiminnan yhteydessä, erilaisissa ja eri kokoisissa ryhmäkokoontumissa, joissa otetaan huomioon lapsen suomen kielen tämän hetken taso. Suomen kielen kehittymistä tuetaan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti kuvilla, konkreettisilla esineillä, erilaisilla peleillä ja digitaalisilla oppimisvälineillä (esim. tabletin kielipelit), lukemalla lapselle, keskustelemalla, sanoittamalla asioita ympärillämme, sekä avaamalla uudempia käsitteitä. Esimerkiksi yhteisissä aamupiireissä leikimme äänneillä, tavutamme, riimittelemme jne.

<p>Perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestelyt esiopetuksessa Järjestämme tarvittaessa perusopetukseen valmistavaa opetusta. Yhteistyökumppani on S2-varhaiskasvatusen opettaja.</p>	
<p>Yleistä, tehostettua ja erityistä tukea saavien lasten esiopetuksen järjestelyt Tehostetun tuen piirissä olevien lasten oppimista tuetaan pienryhmissä ja tarvittaessa yksilölliselläkin ohjauksella. Yhdessä vanhempien kanssa sovitaan leops-keskusteluissa yksilölliset tuen toteuttamisen tavat. Ne käydään yhdessä tiiminä läpi, ja sovitaan miten ne käytännössä toteutetaan. Huoltajille kerrotaan poikkeavaan koulun aloitukseen liittyvistä asioista ja kuulemismenettelyistä.</p> <ul style="list-style-type: none"> - yksilölliset tehostetun ja erityisen tuen suunnitelmat kirjataan lapsikohtaisiin suunnitelmiin. - moniammatilliseen arviointikeskusteluun osallistuvat päiväkodin johtaja, varhaiskasvatuksen opettaja, kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja sekä tarvittaessa suomi toisena kielenä –opettaja, neuvolan terveydenhoitaja tai muu asiantuntija 	
<p>Moniammatillinen arviointikeskustelu (keskusteluun osallistuvat päiväkodin johtaja, varhaiskasvatuksen opettaja, kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja tarvittaessa suomi toisena kielenä -opettaja, neuvolan terveydenhoitaja tai muu asiantuntija) Päiväkodin johtaja, esiopetuksen opettaja, varhaiskasvatuksen opettaja, kiertävä varhaiskasvatuksen opettaja, esiopetuksen kuraattori ja psykologi, S2 opettaja.</p>	<p>Keskustelun päivämäärä 21.8.19</p>
<p>Esiopetuksen ja perusopetuksen välinen yhteistyö (Yhdessä oppimisen suunnitelma) Liite</p>	<p>Suunnitelman päivämäärä 14.8.19</p>
<p>Muut yhteistyötahot Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala; kirjasto, Liikuntamyly, Stoa, Vuotalo. Urheiluseurat Lastensuojelu Luterilainen kirkko</p>	
<p>Esiopetuksesta vastaava vo Tuikkis Karjanmaa, 18.11.2019 lähtien vo Katja Kanerva</p>	